

ŠTOLNÍ LISTY

STUDENTSKÉ NOVINY GYMNÁZIA NAD ŠTOLOU

28. 2. 2019

2/2019

Vážená paní ředitelko, drazí profesori a milí studenti.

Právě držíte v rukou únorové vydání Štolních listů. Číslo je složeno z rubrik, které znáte. Dočtete se také například několik zajímavostí o černých dírách nebo hodinách tělocviku.

Doufám, že jste během jarních prázdnin načerpali mnoho sil a za celou redakci Vám přeji svěží a ničím nerušené jarní dny.

Anna Adamírová

SLOUPEK PANÍ ŘEDITELKY

Dnešní sloupek píšu o jarních prázdninách. Ve škole nikdo není, je tu klid, a tak se udělá plno práce. Plním resty, které se nahromadily, a jde mi to pěkně od ruky.

Venku se už začíná probouzet jaro a to je znamením, že se blíží termíny přijímaček a maturit. I teď o prázdninách nosí rodiče přihlášky. Jsme rádi, že je o naši školu tak velký zájem.

Co nás tedy ještě kromě přijímaček a maturit letos čeká? Koncem března maturitní ples, na který již všichni pilně nacvičují. V květnu projektové dny, kvinty zásluhou studentské rady budou mít v té době sportovní program. V červnu spousta zájezdů a doufám, že i sportovní kurz.

Když už jsem zmínila studentskou radu, tak se u ní chvíli zastavím. Jsem moc ráda, že zase začala fungovat. Zařídila školní mikiny, které snad již brzo budou,

zorganizovala a vyhodnotila dvě ankety a je o ní prostě slyšet. Hodnocení jídel ukázalo, že vám ve školní jídelně vcelku chutná. Řeším i další připomínky a požadavky – v jídelně je kniha přání a stížností, ve vestibulu schránka na připomínky, informace o zrušení třetího jídla snad již také funguje, jídlo kuchařky méně solí.

Pečlivě jsem si rovněž prostudovala vaše návrhy na vybavení. S některými se ztotožňuji, s některými ne a některé jsou mimo finanční možnosti školy (klimatizace do všech tříd). Určitě postupně přidáme lavičky na chodby. Vybavení tříd novými židlemi jako v 5. patře rovněž postupně plánuji. Víím, že šatní skříňky jsou na naší škole velký problém, a pracuji na tom. Ale řešení hned tak nebude. Zavést teplou vodu do všech tříd by znamenalo jednak rozkopat celou školu, jednak dost velké finanční náklady. Návrhy jako bazén, fotokomora

a kuchyňka jsou zajímavé, ale není na ně prostor. Rozhodně ale nebudeme vybavovat třídy gauči, sedacími vaky apod.! A co mě již opravdu nebaví, jsou debaty o toaletním papíru. Používejte ho jen k tomu, k čemu je určený, a bude ho dost. Nemusí nám vlát z okna role toaletního papíru, jako se již několikrát stalo!

Co závěrem, abych skončila pozitivněji: po prázdninách se můžete těšit na novou velkou počítačovou učebnu, kam budou moci chodit učitelé všech předmětů s celými třídami.

A snad už brzy opravdu přijde jaro.

Renata Schejbalová

ROZHOVOR S PANEM PROFESOREM LERCHEM

Rozhovor nezačínám ničím jiným než otázkou týkající se výběru povolání pana profesora. „Studoval jsem přírodovědeckou fakultu, dělal jsem obor učitelství biologie a zeměpisu. Líbilo se mi předávat informace dál.“ K učení se dostal jako záskok na prvním stupni základní školy. Postupně došel k názoru, že výklad složitější látky na gymnáziu by pro něj mohl být větší motivací k výkonu tohoto povolání.

Kantořina ale jeho původním záměrem nebyla, v dětství se chtěl stát biologem. Na střední škole ho vedle přírodopisu a zeměpisu bavil ještě tělocvik a obávaným předmětem pro něj byla matematika – kvůli velice přísnému matematikáři.

Z celého rozsahu látky, kterou pan profesor učí, je mu nejbližší zoologie, protože se jí věnoval na vysoké škole, a oblast Asie, protože jí má z valné části procestovanou.

Není proto divu, že je právě tento světa-díl jeho nejoblíbenějším.

Cestování patří mezi jeho největší záliby. „Je úžasný pocit být na cestě, můžete se setkávat s novými lidmi, novou přírodou.

Se živočichy nebo rostlinami, o nichž jste do té doby jen četli. Člověka to mimořádně naplňuje.“

Ze všech zemí světa má nejraději Česko a také Indonésii. Rozhodně má v plánu ji dále objevovat. Také by rád navštívil celou střední Asii, Írán, Mongolsko a některé země Afriky.

V létě se možná vypraví do Barmy.

Za nejlepší zážitek z cest rozhodně považuje svůj výstup na aktivní sopku Marapi v Indonésii. Marapi je sopka občas doutnající, občas chrlící lávu. „Cítíte pod nohama, že ta země je živá. Je to skvělejší zážitek a taky trochu adrenalin,“ dodává pan profesor zasněně.

Zamilovanou kuchyní pana profesora je kuchyně středomořská a asijská. Nejradě-

ji má ryby na různé způsoby. Chuťově nejzvláštnější jídlo, které kdy jedl, je tropické ovoce jménem durian. Mezi další bizarní pokrmy, které okusil, patří pražený indonéský úhoř. Za zmínku stojí rozhodně i takzvaný Gulai otak původem ze Sumatry. Jedná se o hovězí mozek dušený v kokosovém kari.

Jeho oblíbenou sladkostí je cheesecake nebo tiramisu.

Nejzajímavější živočich, se kterým se kdy setkal, je extrémní druh parazita, který se jmenuje Isopod. „Žijí jako ve třelci v tlamách ryb, kde se jim zakousnou do jazyka a potom setrvávají v jejich ústní dutině a funkcí nahrazují ten jazyk.“ Domácí mazlíčci pana profesora našťestí tak zákešní nebyli. V minulosti choval rybičky, papoušky a želvy.

Mezi jeho další zájmy patří vaření, fotoграфování a sport. Zejména pak sporty spojené s vodou – kanoistika, plavání, šnorchlování a potápění.

Z filmů nejvíce ocení komedie, ale někdy má náladu také na thriller nebo detektivku. Co se přírodovědných dokumentů týče, za jednoznačně nejpovedenější označuje Planetu země od BBC.

Jeho oblíbeným knižním žánrem jsou cestopisy a knihy s loveckou tematikou. Zajímají ho knihy o rybaření, což rád praktikuje i ve skutečnosti. Rybaření ovšem neprovádí obvyklým způsobem, při kterém se sedí v tichu u vody s prutem v ruce. Neobvyklý styl, který pan profesor praktikuje, se nazývá „muškaření“. Rybář se při něm brodí v

řece a hledá místo, kde se vyskytují lososovité ryby a pak je chytá na speciální muškařský prut.

Dalším z jeho koníčků je poslech hudby. Nemá vyhraněný styl, a proto si rád poslechne jak rap, tak i vážnou hudbu. Mezi jeho oblíbené skupiny patří kapela Queen a z českých interpretů má rád Nohavicu a Karla Kryla. „Jsou to písničky, které mají myšlenku i poselství.“

Sám by se chtěl v budoucnu naučit hrát na hudební nástroj, nejlépe na ukulele.

Ideální den na perfektní dovolené by pro něj začal aktivním ránem, kdy by se vyrazilo na výlet do hor nebo do džungle. Přes poledne by bylo rozumnější schovat se do stínu, pak si zašnorchlovat u korálového útesu, večer si ugrilovat nějakou rybu na pláži a spát pod širákem.

U ostatních lidí pan profesor nejvíce oceňuje smysl pro humor, laskavost a optimismus. Svoji první lásku prožil ve školce a má rád stolní hry. Za největší legraci považuje Aktivitu, ale baví ho i Česko a svět.

Jeho pohled na život je optimistický.

„Měli bychom se snažit žít užitečný život, přispět něčím užitečným. Ale také si ho pořádně užít. A využít všech možností, které se nám nabízejí.“

Anna Adamírová, septima A

JARO SE BLÍŽÍ

Zima se s námi loučí
Sníh už pomalu roztál
Období teplých kabátů končí
Říkáme sbohem hromadě šál

Jaro se nenávratně blíží
Spolu se spoustou testů a známek
Unavené oči se klíží
Nad hromadou zápisků a poznámek

Ale k čemu nám jednou bude
Že máme dobré výsledky
Co nám z našeho života zbude
Když veškeré úsilí vložíme do pololetky

Známky jsou sice důležité
Ale vlastně úplně nepodstatné
Počítá se jen to odžité
To je nám jediné v životě platné

Nikdo se nebude ptát
Na známky v osmé třídě
A tak se pojďme jen smát
Tomu výslednému žalu a bídě

Žijeme dokud jsme zdraví
Užijeme jak jen to jde
Dokud nás život baví
Ono z toho něco vzejde

EVENT HORIZON TELESCOPE: UVIDÍME PRVNÍ OBRAZ ČERNÉ DÍRY?

Černé díry nás fascinují již mnoho let. Od jejich teoretického předpovězení Albertem Einsteinem v jeho obecné teorii relativity roku 1915 přes nalezení prvního kandidáta na černou díru, hvězdy, která se nachází v binárním systému v souhvězdí Labutě roku 1971 až do současnosti. Dnes jsou černé díry již celosvětově známé a objevují se i v populární kultuře například v celovečerním filmu *Interstellar*. Nejpresnější simulace filmové černé díry nazvané “Gargantua” dokonce vyzdvihly na povrch několik vědeckých otázek a vnukly nový pohled na gravitační vzory hvězd, které se nachází za černou dírou. Co má ale film společného se všemi moderními obrázky čer-

ných děr je to, že to jsou pouze ilustrace nebo to jsou černé díry nepřímo zobrazené. To se ale může v roce 2019 rychle změnit.

V astrofyzice bylo již dlouho cílem přímo pozorovat prostředí černé díry s úhlovým rozlišením srovnatelným s horizontem událostí. Projekt Event Horizon Telescope (zkratkou EHT) se o to pokouší s daty, která byla nasbírána v roce 2017. Mezinárodní organizace se dohromady skládá ze 14 vědeckých institucí, mezi které patří například Chicagská univerzita nebo Východoasijská observatoř a mnoho dalších. Ředitelem projektu je Shep Doeleman, astronom ze Smithsoniánské astrofyzikální observatoře. V dub-

nu roku 2017 jeho tým propojil teleskopy po celém světě od nejmasivnějšího astronomického projektu ALMA v severní Chile skládajícího se ze 66 antén až po teleskop na jižním pólu, nacházejícím se na polární stanici Amundsen-Scott. Tím vytvořili gigantický interferometr, což je přístroj na velice přesná měření, jehož princip je založen na interferenci neboli vzájemném ovlivňování a prolínání světla. Dohromady mají všechny teleskopy rozlišení tak veliké, že by bylo možné pozorovat připínáček v Londýně z New Yorku. Tuto síť teleskopů využili k pozorování dvou super masivních černých děr s největšími zjevnými horizonty události, Sagittaria A* v centru naší Mléčné dráhy a M87 uprostřed galaxie Virgo A.

Bylo nasbíráno tolik dat, že pro EHT tým bylo efektivnější data sesbírat a dopravit

na jedno místo leteckou dopravou, než je posílat přes internet, a to i s faktorem, že bylo nutné čekat, až bude možno přistát na jižním pólu pro data z tamějšího teleskopu. Poslední rok se vědci věnovali dávání těchto dat dohromady. Nyní jsou v poslední fázi jejich přezkoumávání. Profesor Peter Galison z oddělení dějin vědy na Harvardské univerzitě, který je do projektu také zapojen, se o něm vyjádřil následovně: „Jestli z toho získáme obraz, stane se z něj jeden z nejikoničtějších vědeckých obrazů vůbec.“ „Je to neobyčejně ambiciózní projekt,“ prohlásil. První obraz černé díry by byl neskutčný vědecký úspěch v roce 2019. Můžeme jen doufat, že další poutavé vědecké objevy budou dále následovat.

Theodor Brož, 4S

TĚLESNÁ VÝCHOVA NA SŠ

Pohyb. Činnost, která by měla být pro člověka naprosto přirozená, se v dnešní době stává vzácností. Sportovním aktivitám se věnuje čím dál tím méně lidí, což je jedním z faktorů vzrůstu výskytu obezity. Je věc každého, zda-li chce být zdravý a i po náročném dni ve škole pro své tělo něco udělat, nebo dát přednost pizze a seriálům. Vyšší moc si však nemůže luxus volby dovolit, počínaje ministerstvem školství až po učitele tělovýchovy. Když jsem poprvé zaslechla spekulace o zrušení předmětu na oborových středních školách, byla jsem silně proti. Zastávám

názor, že předmět musí v rozvrhu zůstat. Je povinností školy, aby nás rozvíjela ve všem, tělesná výchova není výjimkou. Teď vynechme sportovce, pro něž je tento předmět přítěží, či ho vůbec nezaznamenají. Vezměme v potaz jedince, pro které je tělocvik jediný pohyb za celý týden, a ten jim nesmí nikdo odepřít. Pokud dítě není ochotno cvičit ve volném čase, alespoň škola zajistí, aby se mu minimálnímu pohybu dostalo. Na druhou stranu, v některých případech se nejde divit, proč studenti hodiny „zatahují“.

Kvalita TV

Pak je tu samostatná kapitola o kvalitě výuky předmětu. Rozhodující bod, kdy si ho buď oblíbíte, nebo naopak zprotivíte. Z minulosti sama vím, jaké to je, když na vás třicetiletý trenér Sparty křičí, ať běžíte rychleji, přitáhněte se výše a že ten klik stál za pěkný kulový. Ne všichni jsou sportovní talent od přírody, kromě toho si z těchto hodin moc kladný obrázek o pohybu neodneseme. I když se musí dodržovat určité osnovy, organizace tělocviku závisí čistě na daném učiteli. A pokud je pedagog do věci skutečně zapálený, baví to i děti samotné.

Rozhovor

Všichni dobře víme, že názory ve světě jsou různé. Proto jsem si připravila rozhovor s odpůrcem svého názoru, panem Dominikem Volaříkem (18), ze SPŠ Dušní. Sám předmět v oblíbě nemá, přestože je sportovně nadaný.

Proč souhlasíte se zrušením předmětu?

„V tomto předmětu je snad nejvíce pedagogů, kteří snad ani neví, co učí, jelikož kvalita tohoto předmětu na spoustě středních školách značně upadá. Navíc to na školách s jiným oborovým zaměřením, než je již zmíněný sport, jen zbytečně zabírá místo v rozvrhu.“

Kdyby se předmět zrušil, jak by, podle Vás, dopadly děti bez pohybu?

„Nebyl by v tom žádný rozdíl, jelikož když někdo cvičit prostě nechce, tak nebude.“

Do čeho byste investoval ušetřené peníze ze zrušeného předmětu?

„Investoval bych je do výbavy školy z důvodu kolikrát nedostačujícího vybavení v oborových předmětech.“

Závěr

Nikomu vlastní názor neupírám, ale stojím si pevně za svým. Tělesná výchova je na školách nezbytná. Žáci, kteří odmítají cvičit, musí být motivováni, aby cvičili. Samozřejmě se nic nezmění, pokud sami nebudou chtít. Sáhnout si do svědomí a uvědomit si, že cvičení prospívá tělu i myslí si musí každý sám. Zdaleka se nejedná jen o pocení krve v tělocvičně a správní pedagogové vám to dokážou! Prokažte zájem o jejich snahu, pokud vám jejich hodiny nevyhovují, dejte najevo nesouhlas. Jsme lidi, máme schopnost mluvit, tak nebuďte líní a tu pusu otevřete. Většina z nich udělá maximum, abyste si hodinu užili.

Proč se tedy trápit marnými pokusy o shyb, když si můžete hodinu užít stokrát více? Odpočatost, skvělý pocit ze sebe a dobrá nálada jsou výsledkem kvalitní hodiny tělocviku. Tak na co ještě čekáte? Cvičte a zároveň relaxujte.

Denisa Corridoni, 1B

NEVĚDOMOST MATURANTA JE VYSVĚDČENÍM SKOMÍRAJÍCÍ FANTAZIE ZKOUŠEJÍCÍHO.

Když při maturitní zkoušce češtinářka opakovaně naznačuje rukama škrčení, nenapovídá, že dalším dramatem Williama Shakespeara je Othello. Vyjadřuje své nutkání nechat maturanta za několik okamžiků okusit tragický skon Desdemony.

školník

VESELÉ OČI

Studentské oči se ještě více rozzáří,
když vidí blížící se jaro v kalendáři.
Jen je nezastínit temná mračna,
maturitní komise bývá po znalostech lačná.

Smějící se oči však své maturantce věří,
zanech pochyb, jedeme domů, na jih, k Jaroměři.
Tam, v novohradském podhůří krok od hranic,
načerpají pro zkoušky z dospělosti ze slunce energie víc.

Po spatření vzdálených alpských ledovců
jim seberou většinu krásy, modře i lesku.
Nejveselejší oči z gymplu neopustí Letnou smutné,
slzami zmáčené, a hlavně bez potlesku.

školník

Veronika Antonová, kvinta B

WINTER TROUBLES

THAT MIGHT HAPPEN
TO YOU....

≡ Wearing long hair in winter ≡

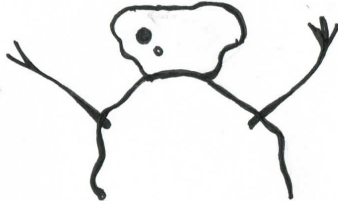
or

≡ Making a snowman ≡

or

≡ Wearing a new coat ≡

or

LINDA HLAVÁČKOVÁ TSB